Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
EVGENI TANČEV
prednesené 2. júla 2020[1]

Vec C-265/19

Recorded Artists Actors Performers Ltd
proti
Phonographic Performance (Ireland) Ltd,
Minister for Jobs, Enterprise and Innovation,
Ireland,
Attorney General

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal High Court (Vyšší súd, Írsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Rozdelenie právomocí medzi Úniu a jej členské štáty – Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch z roku 1996 (WPPT) – Povinnosť ‚vnútroštátneho zaobchádzania' výkonných umelcov – Výnimky z tejto povinnosti vyplývajúce z medzinárodných výhrad – Výlučná právomoc Únie alebo právomoc členských štátov určiť na základe týchto výhrad, ktorí výkonní umelci z tretích krajín majú nárok na primeranú odmenu – Smernica 2006/115/ES – Článok 8"

1. Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal High Court (Vyšší súd, Írsko), sa týka výkladu článku 8 smernice 2006/115/ES[2] v spojení s článkami 4 a 15 Zmluvy Svetovej organizácie duševného vlastníctva (ďalej len „WIPO") o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch (ďalej len „WPPT") prijatej v Ženeve 20. decembra 1996 a schválenej v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2000/278/ES[3].

2. Vnútroštátny súd sa svojimi otázkami v podstate pýta, ktorí výkonní umelci (a výrobcovia zvukových záznamov) môžu mať nárok na „primeranú odmenu" podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Otázky sa teda týkajú pôsobnosti tohto ustanovenia, hoci prvá, druhá a tretia otázka sa týkajú predovšetkým medzinárodných záväzkov Únie a prípadne záväzkov členských štátov.

3. Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či sa povinnosť vnútroštátneho zaobchádzania stanovená v článku 4 WPPT vzťahuje na článok 8 ods. 2 smernice 2006/115, a v rámci druhej, tretej a štvrtej otázky, aká je miera voľnej úvahy členských štátov, pokiaľ ide o príjemcov jedinej primeranej odmeny podľa smernice, a to aj vtedy, keď WPPT umožňuje vzniesť výhrady a uplatňuje sa Rímsky dohovor.

1 Jazyk prednesu: angličtina.

2 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 376, 2006 s 28).

3 Rozhodnutie zo 16. marca 2000 (Ú. v. ES L 89, 2000, s. 6; Mim. vyd. 11/033, s. 208, ďalej len „WPPT").

I. Právny rámec

A. Rímsky dohovor

4. Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií bol uzavretý v Ríme 26. októbra 1961 (ďalej len „Rímsky dohovor“).

5. Článok 4 Rímskeho dohovoru stanovuje:

„Každý zmluvný štát prizná práva podľa národného režimu výkonným umelcom, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

a) výkon sa uskutoční v niektorom inom zmluvnom štáte;

b) výkon je súčasťou zvukovej snímky, ktorá je chránená podľa článku 5 tohto Dohovoru;

c) výkon, ktorý nie je zaznamenaný na zvukovú snímku, je zložkou vysielaného rozhlasového programu, ktorý je chránený podľa článku 6 tohto Dohovoru.“

6. Podľa článku 5 tohto dohovoru:

„1. Každý zmluvný štát prizná práva podľa národného režimu výrobcom zvukových snímok, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

a) výrobca zvukovej snímky je občanom iného zmluvného štátu (hľadisko štátnej príslušnosti);

b) prvý záznam zvuku sa uskutočnil v inom zmluvnom štáte (hľadisko záznamu);

c) zvuková snímka bola po prvý raz vydaná v inom zmluvnom štáte (hľadisko vydania).

2. Ak bola zvuková snímka po prvý raz vydaná v nezmluvnom štáte, avšak do tridsiatich dní od prvého vydania aj v zmluvnom štáte (súčasné vydanie), považuje sa za prvý raz vydanú v zmluvnom štáte

3. Písomným oznámením uloženým u generálneho tajomníka Spojených národov môže každý zmluvný štát vyhlásiť, že nebude uplatňovať buď hľadisko vydania, alebo hľadisko záznamu. Také písomné oznámenie môže sa urobiť v čase ratifikácie, prijatia alebo prístupu alebo kedykoľvek neskoršie; v tomto prípade nadobudne účinnosť šesť mesiacov po jeho uložení.“

B. WPPT

7. Tak Únia, ako aj všetky členské štáty sú zmluvnými stranami WPPT (ako sú tiež Spojené štáty americké).

8. Článok 1 ods. 1 WPPT stanovuje:

„Nič v tejto zmluve nezbavuje zmluvné strany jestvujúcich povinností, ktoré vzájomne prevzali podľa (Rímskeho dohovoru).“

9. Podľa článku 2 písm. a), b), d), e) a písm. g) WPPT sa uplatňujú tieto definície:

„a) ‚výkonní umelci' sú herci, speváci, hudobníci, tanečníci alebo iné osoby, ktoré vystupujú, prednášajú, recitujú, hrajú, predvádzajú alebo iným spôsobom vykonávajú literárne alebo umelecké diela, alebo prejavy ľudového umenia (folklóru);

b) ‚zvukový záznam' (fonogram) je záznam zvukov umeleckého výkonu alebo iných zvukov, alebo vyjadrenia zvukov iné ako vo forme záznamu, ktorý je súčasťou filmového alebo iného audiovizuálneho diela;

…

d) ‚výrobca zvukového záznamu' je osoba alebo právny subjekt, ktorý dal podnet a zodpovedá za prvý záznam zvukov umeleckého výkonu alebo iných zvukov, alebo vyjadrenia zvukov;

e) ‚zverejnenie' zaznamenaného umeleckého výkonu alebo zvukového záznamu je ponúkanie rozmnožení záznamu umeleckého výkonu alebo zvukového záznamu verejnosti so súhlasom držiteľa práva a pod podmienkou, že sa rozmnoženiny ponúkajú verejnosti v primeranom množstve;

…

g) ‚verejné predvedenie' umeleckého výkonu alebo zvukového záznamu je prenos zvukov umeleckého výkonu alebo zvukov, alebo vyjadrenia zvukov zaznamenaných v zvukovom zázname pre verejnosť akýmkoľvek prostriedkom iným ako vysielanie. Na účely článku 15 je ‚verejné predvedenie' aj verejne počuteľná reprodukcia zvukov alebo vyjadrení zvukov zaznamenaných v zvukovom zázname."

10. Článok 4 WPPT, nazvaný „Vnútroštátne zaobchádzanie", stanovuje:

„1. Každá zmluvná strana zaobchádza s občanmi ostatných zmluvných strán, definovanými v článku 3 ods. 2, rovnako ako so svojimi vlastnými občanmi, pokiaľ ide o výhradné práva osobitne priznané touto zmluvou a o právo na spravodlivú odmenu podľa článku 15 tejto zmluvy.

2. Povinnosť ustanovená v odseku 1 sa nevzťahuje na rozsah, v akom využíva druhá zmluvná strana výhrady povolené podľa článku 15 ods. 3 tejto zmluvy."

11. Podľa článku 15 WPPT:

„1. Výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov majú výhradné právo na jednorazovú spravodlivú odmenu za priame alebo nepriame využitie zvukových záznamov uverejnených na obchodné účely, na vysielanie alebo na akékoľvek verejné predvedenie.

2. Zmluvné strany môžu vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch ustanoviť, že jednorazovú spravodlivú odmenu uplatňuje od užívateľa buď výkonný umelec, alebo výrobca zvukového záznamu, alebo obaja. Zmluvné strany môžu vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch uzákoniť, aby v prípade chýbajúcej dohody medzi výkonným umelcom a výrobcom zvukového záznamu platili podmienky, podľa ktorých sa jednorazová spravodlivá odmena rozdelí medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

3. Ktorákoľvek zmluvná strana môže oznámením uloženým u generálneho riaditeľa WIPO vyhlásiť, že bude ustanovenia odseku 1 uplatňovať len v súvislosti s niektorými spôsobmi využitia, alebo že vymedzí ich uplatňovanie iným spôsobom, alebo ich nebude uplatňovať vôbec.

4. Na účely tohto článku sa zvukové záznamy, sprístupnené verejnosti drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že jednotlivci môžu mať k nim prístup z miesta a v čase, ktorý si individuálne zvolia, považujú za uverejnené na obchodné účely.“

12. Dohodnuté vyhlásenia k článku 15 uvádzajú:

„Rozumie sa, že článok 15 nepredstavuje úplné riešenie úrovne práv na vysielanie a verejné predvedenie, ktoré by mali mať výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov v digitálnom veku. Delegácie neboli schopné dosiahnuť dohodu o rozličných návrhoch aspektov výhradnosti, priznávanej za určitých okolností, alebo práv priznávaných bez možnosti výhrad, a preto ponechali tento bod na riešenie v budúcnosti.

Rozumie sa, že článok 15 nebráni udeleniu práva, podľa tohto článku ľudovým umelcom a výrobcom zvukových záznamov folklóru, keď takéto zvukové záznamy ešte neboli zverejnené na obchodný účel.“

13. Článok 23 ods. 1 WPPT znie takto:

„Ustanovenia o vymáhaní práv

1. Zmluvné strany sa zaväzujú v súlade so svojimi právnymi systémami prijať opatrenia potrebné na zaistenie uplatňovania tejto zmluvy.“

C. Smernica 2006/115

14. Odôvodnenia 5, 12, 13 a 16 tejto smernice uvádzajú:

„(5) Autori a výkonní umelci potrebujú k výkonu svojej tvorivej činnosti primerané príjmy, ktoré sú základom pre ďalšiu tvorivú a umeleckú činnosť a investície potrebné najmä na výrobu zvukových záznamov a filmov sú mimoriadne vysoké a riskantné. Možnosť zabezpečenia takéhoto príjmu a návratnosti takejto investície môže byť efektívne zaručená len pomocou primeranej právnej ochrany príslušných majiteľov práv.

…

(12) Treba zaviesť úpravu, na základe ktorej bude zabezpečené získanie primeranej odmeny, ktorej sa nemožno vzdať, pre autorov a výkonných umelcov, ktorí musia zostať schopní zveriť výkon tohto práva organizáciám kolektívnej správy, ktoré ich zastupujú.

(13) Primeraná odmena môže byť zaplatená naraz alebo formou viacerých platieb, vždy pri uzatvorení zmluvy alebo neskôr. Mala by zohľadniť význam prínosu príslušných autorov a výkonných umelcov k zvukovému záznamu alebo filmu.

…

(16) Členské štáty by mali mať možnosť ustanoviť širšiu ochranu pre majiteľov práv súvisiacich s autorským právom, ako sa vyžaduje v ustanoveniach tejto smernice pre oblasť verejného vysielania a spravodajstva.“

15. Podľa článku 7 ods. 1 smernice 2006/115:

„Právo na záznam

1. Členské štáty ustanovia pre výkonných umelcov výhradné právo povoliť alebo zakázať záznam ich výkonov.“

16. Článok 8 ods. 1 a 2 tejto smernice, ktorý je totožný s článkom 8 ods. 1 a 2 smernice 92/100/EHS [4], stanovuje:

„1. Členské štáty ustanovia výhradné práva výkonných umelcov povoliť alebo zakázať bezdrôtové vysielanie a verejné šírenie ich výkonov [rozhlasové vysielanie a verejný prenos ich výkonov – *neoficiálny preklad*], s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už výkonom vysielaným alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

2. Členské štáty ustanovia právo na zabezpečenie platby jedinej primeranej odmeny zo strany používateľa, ak je použitý zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému šíreniu [ak sa zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženina tohto zvukového záznamu použijú na rozhlasové vysielanie alebo akýkoľvek iný verejný prenos – *neoficiálny preklad*], a na zabezpečenie toho, aby sa táto odmena rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Členské štáty môžu, ak nie je dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, ustanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena medzi nimi delí.“

17. Článok 11 smernice 2006/115, nazvaný „Prechodné ustanovenia“, stanovuje:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na všetky autorské diela, výkony výkonných umelcov, zvukové záznamy vysielania a prvé záznamy filmov, na ktoré odkazuje táto smernica, ktorých ochrana 1. júla 1994 trvala podľa právnych predpisov členských štátov z oblasti autorského práva a súvisiacich práv, alebo ktoré spĺňali k uvedenému dátumu podmienky ochrany podľa tejto smernice.“

D. Vnútroštátne právo

18. § 38 Copyright and Related Rights Act 2000 (zákon č. 28 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom z roku 2000) (č. 28 z roku 2000) (ďalej len „zákon o CRR“) stanovuje za určitých okolností licenciu na udelenie práva. Stanovuje najmä:

„1. … pokiaľ osoba navrhuje

a) vykonať verejný prenos zvukového záznamu alebo

b) použiť zvukový záznam vo vysielaní, alebo v rámci káblovej programovej služby,

môže to oprávnene urobiť, ak

i) súhlasí so zaplatením poplatku licenčnému subjektu za uvedené vysielanie verejnosti alebo za použitie vo vysielaní, alebo v rámci káblovej programovej služby, a

ii) koná v súlade s požiadavkami tohto paragrafu.

2. Osoba môže uplatniť právo vykonať verejný prenos zvukového záznamu alebo použiť zvukový záznam vo vysielaní, alebo v rámci káblovej programovej služby, ak

4 Smernica Rady z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. ES L 346, 1992, s. 61; Mim. vyd. 17/001, s. 120).

a) oznámi každému dotknutému licenčnému subjektu svoj zámer vykonať zvukový záznam na verejnosti alebo ho použiť vo vysielaní, alebo v rámci káblovej programovej služby;

b) informuje každý uvedený subjekt o dátume vykonania verejného prenosu zvukového záznamu alebo použitia zvukového záznamu vo vysielaní, alebo v rámci káblovej programovej služby, alebo o dátume, od ktorého bude k uvedenému použitiu dochádzať;

c) zaplatí licenčnému subjektu…

…“

19. § 184 stanovuje podmienky, za ktorých okrem iného zvukový záznam spadá pod ochranu autorského práva. Stanovuje:

„1. Podmienky ochrany autorského práva spĺňa literárne, dramatické, hudobné alebo umelecké dielo, zvukový záznam, film, typografické zobrazenie vydaného diela alebo pôvodná databáza od chvíle, keď je takéto dielo prvýkrát zverejnené –

a) na štátnom území alebo

b) v akejkoľvek krajine, na akomkoľvek území či v štáte alebo oblasti, na ktoré sa vzťahujú príslušné ustanovenia tejto časti.

2. Na účely tohto paragrafu sa legálne sprístupnenie diela v jednej krajine, na jednom území, v jednom štáte či oblasti považuje za prvé legálne sprístupnenie diela aj v prípade, že dielo je v rovnakom čase legálne sprístupnené na inom mieste; na tento účel sa za sprístupnenie v rovnakom čase považuje legálne sprístupnenie diela na inom mieste počas predchádzajúcich 30 dní.“

20. Podľa § 288 zákona o CRR:

„Umelecký výkon sa považuje za kvalifikovaný na účely ustanovení tejto časti a časti IV, ak bol podaný kvalifikovaným jednotlivcom alebo kvalifikovanou osobou, alebo ak sa uskutoční v kvalifikovanej krajine, na kvalifikovanom území, v kvalifikovanom štáte alebo oblasti, ktorá sa považuje za kvalifikovanú v súlade s touto kapitolou.“

21. § 287 tohto zákona stanovuje:

„V tejto časti a v časti IV

‚kvalifikovaná krajina‘ znamená

a) Írsko;

b) iný členský štát [Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)] alebo

c) v rozsahu, v akom to vyplýva z nariadenia prijatého podľa § 289, krajina určená podľa daného paragrafu;

‚kvalifikovaný jednotlivec‘ je občan kvalifikovanej krajiny alebo osoba podliehajúca jej právomoci, alebo jednotlivec, ktorý má prechodný alebo trvalý pobyt v takejto krajine; a

‚kvalifikovaná osoba‘ je írsky občan alebo jednotlivec s prechodným alebo trvalým pobytom v Írsku.“

22. Podľa § 289 ods. 1 zákona o CRR:

„Vláda môže na základe nariadenia určiť ako kvalifikovanú krajinu, na ktorú sa vzťahuje ochrana v zmysle tejto časti a časti IV, akúkoľvek krajinu, územie, štát alebo oblasť, v súvislosti s ktorými je presvedčená, že v zmysle ich právneho poriadku boli alebo budú prijaté ustanovenia zabezpečujúce primeranú ochranu írskym výkonným umelcom.“

II. Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

23. Spor vo veci samej sa týka výberu a rozdeľovania licenčných poplatkov, ktoré sa majú platiť za verejné použitie alebo vysielanie hudobných nahrávok. V zmysle vnútroštátnej právnej úpravy je vlastník baru, nočného klubu alebo akéhokoľvek iného verejného miesta, ktorý chce použiť hudobné nahrávky, povinný zaplatiť v súvislosti s touto hudbou licenčný poplatok. Podobne v prípade, ak chce osoba zahrnúť zvukový záznam do vysielania alebo do káblovej programovej služby, musí takisto za to zaplatiť licenčný poplatok. Táto povinnosť je vo vnútroštátnom práve podrobne opísaná v zákone o CRR. Právna úprava stanovuje, že používateľ zaplatí jednorazový licenčný poplatok licenčnému subjektu, ktorý zastupuje výrobcu zvukovej nahrávky, pričom takto získaná suma sa následne rozdelí medzi výrobcu a výkonných umelcov.

24. Žalobcom vo veci samej, Recorded Artists Actors Performers Ltd (ďalej len „RAAP“), je írska organizácia kolektívnej správy práv, ktorá spravuje práva niektorých výkonných umelcov. Prvý žalovaný, Phonographic Performance (Ireland) Ltd (ďalej len „PPI“), je írska organizácia kolektívnej správy práv, ktorá zastupuje práva, ktoré majú výrobcovia zvukových záznamov na zvukové nahrávky alebo zvukové záznamy v Írsku.

25. RAAP a PPI uzavreli zmluvu, v ktorej je stanovený spôsob vyberania a rozdelenia licenčných poplatkov za hranie zvukových záznamov na verejnosti (bary a iné verejne prístupné miesta) v Írsku používateľmi v Írsku. [5]

26. Spor medzi RAAP a PPI vznikol, pretože zákon o CRR používa rôzne kvalifikačné kritériá pre výrobcov zvukových záznamov a výkonných umelcov, čo má za následok vylúčenie určitých výkonných umelcov z určitých krajín z práva na primeranú odmenu (najmä zo Spojených štátov amerických). To podľa všetkého umožnilo PPI tvrdiť, že nemá zákonnú povinnosť zaplatiť týmto konkrétnym výkonným umelcom, v dôsledku čoho by PPI bola oprávnená ponechať si poplatky patriace tým výkonným umelcom, ktorí boli vybraní na základe zmluvy.

27. RAAP sa domnieva, že licenčné poplatky, ktoré sa platia podľa zákona o CRR, ktorým bola prebratá smernica 92/100, kodifikovaná a nahradená smernicou 2006/115, musia byť, v súlade s článkom 8 ods. 2 tejto smernice a medzinárodnými zmluvami, na ktoré táto smernica odkazuje, rozdelené medzi výrobcu zvukového záznamu a výkonného umelca. Štátna príslušnosť a pobyt výkonného umelca nie sú relevantné.

5 Zo spisu vyplýva, že spor sa týka dvoch sád konaní. Ostatné konania sa týkajú štatutárnych funkcií organizácií zastupujúcich výrobcov zvukových záznamov a výkonných umelcov. Najmä toho, ktorá organizácia je poverená výpočtom licenčných poplatkov splatných jednotlivým výkonným umelcom. RAAP tvrdí, že toto je jej úloha ako organizácie kolektívnej správy zastupujúcej výkonných umelcov. Ak je to tak, PPI je povinná zaplatiť RAAP jednorazovú platbu, ktorú RAAP následne, znížený o administratívne náklady, rozdelí jednotlivým výkonným umelcom. Ďalšou otázkou je, či je RAAP oprávnená vyzbierať poplatky v mene všetkých výkonných umelcov v rámci určitej skupiny, alebo iba tých výkonných umelcov, ktorí jej skutočne toto právo zverili. Tieto ďalšie konania nie sú predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

28. Na druhej strane PPI tvrdí, že výkonní umelci, ktorí nie sú občanmi EHP, ani jej rezidentmi, a ktorých výkony nepochádzajú zo zvukového záznamu zaznamenaného v EHP, nemajú nárok na časť odmeny, ak sú tieto výkony použité v Írsku. V opačnom prípade, ak by sa týmto umelcom malo platiť, bolo by to v rozpore s prístupom medzinárodnej reciprocity, ktorý prijalo Írsko a ktorý je obsiahnutý v zákone o CRR. Konkrétne, v zmysle pozície RAAP by výkonní umelci zo Spojených štátov boli odmeňovaní v Írsku, hoci írski výkonní umelci by nemali nárok na primeranú odmenu v Spojených štátoch.

29. RAAP podala proti PPI žalobu na vnútroštátny súd, ktorý uvádza, že znenie § 38, 184, 208, 287 a 288 zákona o CRR má za následok vylúčenie výkonných umelcov, pokiaľ nie je prijatý dekrét na základe § 289 tohto zákona (*quod non*), ktorí nie sú z EHP, z možnosti podieľať sa na poplatkoch vyberaných podľa vyššie uvedeného zákona, čo má za následok, že výrobcovia zvukových záznamov (vrátane tých, ktorí sú usadení mimo EHP) často profitujú z týchto poplatkov v celom rozsahu.

30. V prípade zvukového záznamu, na ktorom sa zúčastňujú výrobcovia a výkonní umelci z USA, by výrobca dostal licenčné poplatky platené používateľmi v Írsku v celej výške. Dôvodom je skutočnosť, že kritériá oprávnenosti na platby obsiahnuté v zákone o CRR sú flexibilnejšie pre výrobcov zvukových záznamov ako pre výkonných umelcov.

31. Zdá sa teda, že takáto právna úprava je nezlučiteľná s článkom 8 ods. 2 smernice 2006/115 v rozsahu, v akom táto smernica vyžaduje rozdelenie primeranej odmeny medzi výrobcov zvukových záznamov a výkonných umelcov.

32. Z toho vyplýva, že rozhodnutie vo veci samej závisí najmä od toho, či Írsko môže, bez toho, aby porušilo smernicu 2006/115 (a predtým smernicu 92/100), prijímať právne predpisy v tom zmysle, že „výkonní umelci“ uvedení v tejto smernici nezahŕňajú výkonných umelcov z krajín mimo EHP, ako sú napríklad umelci zo Spojených štátov.

33. Vzhľadom na dôležitosť tejto žaloby sa Írsko, jeho generálny prokurátor a Minister for Jobs, Enterprise and Innovation (minister pre zamestnanosť, podnikanie a inovácie, Írsko) rozhodli zúčastniť sa na konaní vo veci samej ako druhý, tretí a štvrtý žalovaný. Úplné znenie rozsudku je uvedené v prílohe návrhu na začatie prejudiciálneho konania a umožňuje lepšie porozumieť prejednávaným otázkam.

34. Vnútroštátny súd poznamenáva, že skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava zaobchádza s osobami s prechodným a trvalým pobytom v EHP rovnako ako s osobami s írskou štátnou príslušnosťou, znamená, že táto právna úprava nie je v rozpore so všeobecnou zásadou zákazu diskriminácie vyplývajúcou z práva Únie. Tieto právne predpisy však musia byť zlučiteľné nielen s touto všeobecnou zásadou, ale aj s článkom 8 ods. 2 smernice 2006/115. Podľa tohto ustanovenia musí každý členský štát „zabezpečiť platbu jedinej primeranej odmeny zo strany používateľa, ak je použitý zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému šíreniu [ak sa zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženina tohto zvukového záznamu použijú na rozhlasové vysielanie alebo akýkoľvek iný verejný prenos – *neoficiálny preklad*], a na zabezpečenie toho, aby sa táto odmena rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov“.

35. Vnútroštátny súd poznamenáva, že rozsah, v akom je potrebné vychádzať z ustanovení WPPT (ktorých sú Írsko a Únia zmluvnými stranami) a Rímskeho dohovoru (ktorého je Írsko zmluvnou stranou) pri výklade článku 8 smernice 2006/115, ostáva neistý.

36. Najmä je potrebné určiť, či „vnútroštátne zaobchádzanie“ obsiahnuté v každej z týchto zmlúv by malo zohrávať úlohu pri výklade článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

37. Vzhľadom na to, že na jednej strane pojem „vnútroštátne zaobchádzanie“ nebol, na rozdiel od niektorých iných pojmov obsiahnutých v Rímskom dohovore a WPPT, výslovne prevzatý do smernice 2006/115, ale na druhej strane sa z dôvodu uzavretia WPPT Úniou tento pojem stal súčasťou práva Únie, nie je jasné, aký je v konečnom dôsledku rozsah tohto pojmu na účely výkladu práva Únie v oblasti autorských a súvisiacich práv.

38. Vnútroštátny súd sa tiež pýta Súdneho dvora na to, či toto rozdielne zaobchádzanie s výrobcami a výkonnými umelcami predstavuje legitímnu odpoveď na výhradu podľa článku 15 ods. 3 WPPT (najmä na výhradu predloženú Spojenými štátmi americkými).

39. Za týchto okolností sa Vyšší súd (Írsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Obmedzuje sa povinnosť vnútroštátneho súdu vykladať… smernicu 2006/115… z hľadiska účelu a cieľa Rímskeho dohovoru a/alebo WPPT na pojmy, ktoré [táto] smernica výslovne používa, alebo sa alternatívne vzťahuje aj na pojmy, ktoré možno nájsť výlučne v uvedených medzinárodných dohodách? Do akej miery sa má konkrétne článok 8 smernice [2006/115] vykladať z hľadiska požiadavky ‚vnútroštátneho zaobchádzania‘, tak ako je uvedená v článku 4 WPPT?

2. Má členský štát k dispozícii voľnú úvahu, aby stanovil kritériá na určenie, ktorých výkonných umelcov možno považovať za ‚príslušných výkonných umelcov‘ v zmysle článku 8 smernice [2006/115]? Môže konkrétne členský štát obmedziť právo podieľať sa na primeranej odmene len na prípady, v ktorých (i) sa buď výkon uskutoční v [EHP], alebo (ii) výkonní umelci majú bydlisko alebo pobyt v krajine EHP?

3. Aká je miera voľnej úvahy členského štátu, keď reaguje na výhradu, ktorú uplatní iná zmluvná strana podľa článku 15 ods. 3 WPPT? Je konkrétne členský štát povinný vo svojej reakcii presne použiť výrazy použité druhou zmluvnou stranou v jej výhrade? Má zmluvná strana povinnosť neuplatniť pravidlo 30 dní uvedené v článku 5 Rímskeho dohovoru, ak môže vyústiť do situácie, v ktorej výrobca zmluvnej strany uplatňujúcej výhradu získa v zmysle článku 15 ods. 1 odmenu, pričom výkonní umelci podieľajúci sa na rovnakom zvukovom zázname odmenu nezískajú? Subsidiárne môže zmluvná strana, ktorá reaguje na výhradu, poskytnúť štátnym príslušníkom zmluvnej strany, ktorá uplatnila výhradu, rozsiahlejšie práva, ako poskytla táto zmluvná strana, to znamená, môže reagujúca zmluvná strana poskytnúť práva, ktoré zmluvná strana uplatňujúca výhradu neposkytuje v rovnakej miere?

4. Je prípustné, aby za akýchkoľvek okolností bolo právo na primeranú odmenu vyhradené len pre výrobcov zvukového záznamu, a teda bolo toto právo odmietnuté výkonným umelcom, ktorých výkon bol zaznamenaný na tento zvukový záznam?“

40. RAAP, PPI, Írsko, ako aj Európska komisia predložili Súdnemu dvoru písomné pripomienky. Všetky tieto strany predniesli ústne pripomienky na pojednávaní 4. februára 2020.

III. Analýza

A. O prvej otázke

1. Zhrnutie argumentov účastníkov konania

41. RAAP tvrdí, že povinnosť vnútroštátneho súdu vykladať smernicu 2006/115 vzhľadom na účel a cieľ Rímskeho dohovoru a/alebo WPPT zahŕňa povinnosť vykladať túto smernicu tak, že stanovuje súbor pravidiel zlučiteľných so záväzkami obsiahnutými v týchto dokumentoch. Článok 8 smernice sa preto má vykladať v tom zmysle, že rozširuje práva uvedené v článku 8 ods. 2 tejto smernice na tých, ktorí majú na základe článku 4 WPPT v súvislosti s týmito právami nárok na vnútroštátne zaobchádzanie.

42. Okrem toho je potrebné zohľadniť Rímsky dohovor, a to napriek skutočnosti, že Únia nie je zmluvnou stranou. Tento dohovor mal navyše dôležité miesto v genéze smernice 2006/115.

43. Interakcia medzi článkami 4 a 5 Rímskeho dohovoru na jednej strane a článkami 3 a 4 WPPT na druhej strane je taká, že zmluvné strany WPPT musia rozšíriť výhody vnútroštátneho zaobchádzania na výkonných umelcov, pokiaľ ide o výkony, ktoré sú zachytené na zvukovom zázname, ktorý spĺňa podmienky na vnútroštátne zaobchádzanie podľa Rímskeho dohovoru. Táto výhoda sa musí rozšíriť na každého výkonného umelca tohto výkonu, aj keď tento výkonný umelec nie je štátnym príslušníkom zmluvnej strany.

44. PPI v podstate tvrdí, že smernica 2006/115 by sa mala vykladať v čo najväčšej možnej miere spôsobom, ktorý je v súlade s WPPT, a nie spôsobom, ktorý je v rozpore s povinnosťami EÚ alebo členských štátov podľa WPPT, alebo Rímskeho dohovoru. Ak sú pojmy vyplývajúce z Rímskeho dohovoru alebo WPPT použité v texte smernice, pri ich výklade je potrebné zohľadniť tento dohovor, prípadne WPPT. Preto článok 8 ods. 2 v rámci jeho výkladu nezahŕňa povinnosť vnútroštátneho zaobchádzania stanovenú v článku 4 WPPT, keďže cieľom smernice nie je prijatie žiadneho opatrenia na splnenie tejto povinnosti podľa WPPT.

45. Írsko v rámci výkladu Rímskeho dohovoru a WPPT pripúšťa, že článok 3 ods. 2 WPPT preberá do WPPT pojem vnútroštátne zaobchádzanie stanovený v článkoch 4 a 5 Rímskeho dohovoru, vrátane toho, že zmluvné štáty by mali zabezpečiť vnútroštátne zaobchádzanie vždy, keď je súčasťou zvukovej snímky, ktorá je prvýkrát (alebo v lehote 30 dní) uverejnená v inom zmluvnom štáte. Tieto pravidlá vyplývajú z „hľadiska vydania“ a pojmu „súčasné vydanie“ stanoveného v Rímskom dohovore.

46. Dôležité je však, že Írsko ako štát s dualistickým prístupom k medzinárodnému právu sa snaží zabezpečiť, aby len riadne prijaté predpisy írskeho práva a práva EÚ zakladali práva a povinnosti v írskom právnom systéme a právnom systéme EÚ.

47. Írsko v podstate tvrdí, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 by sa nemal vykladať s ohľadom na pojem „vnútroštátne zaobchádzanie“ stanovený v WPPT a Rímskom dohovore. Táto smernica sa netýka situácie výkonných umelcov, ktorých výkony sú súčasťou zvukovej snímky, ktorá bola prvýkrát zverejnená v treťom štáte.

48. Komisia v podstate tvrdí, že zo znenia, systematiky a účelu článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ako aj z povinnosti vykladať túto smernicu v súlade s medzinárodnými dohodami uzatvorenými Úniou vyplýva, že dotknutí výkonní umelci v zásade zahŕňajú všetkých, ktorí sú zo zmluvných strán WPPT, či už majú bydlisko v EHP, alebo mimo neho.

2. Posúdenie

49. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, ako sa má smernica 2006/115 vykladať v prípade, ak sa určité pojmy, ktoré sú výslovne uvedené v medzinárodných dohodách v oblasti autorských a súvisiacich práv, ako je napríklad povinnosť zabezpečiť vnútroštátne zaobchádzanie v článku 4 WPPT, sa v smernici nenachádzajú.

50. Na jednej strane význam povinnosti týkajúcej sa vnútroštátneho zaobchádzania vyplýva už zo skutočnosti, že táto povinnosť bola vždy v záujme každej mnohostrannej dohody o ochrane práv duševného vlastníctva, a je jednou z hlavných výhod vyplývajúcich pre zmluvné strany z členstva.[6] Na druhej strane treba pripomenúť, že právo na odmenu (podľa článku 8 smernice 2006/115 alebo článku 15 WPPT) patrí z hospodárskeho hľadiska medzi najvýznamnejšie práva výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

51. RAAP a Komisia tvrdia, že výkonní umelci, ktorých sa týka právo na primeranú odmenu uznané právom Únie, v zásade zahŕňajú umelcov pochádzajúcich z tretích krajín, ktorých hudba sa vysiela v Únii. Tvrdia, že to vyplýva zo všeobecných pojmov, ktoré používa normotvorca Únie („výkonní umelci“), ako aj z cieľov smernice 2006/115 (vysoká úroveň ochrany), ale najmä z povinnosti vykladať sekundárne právo Únie v súlade s medzinárodnými dohodami uzatvorenými Úniou, napríklad WPPT, ktorej článok 4 ods. 1 v spojení s článkom 15 ods. 1 zaväzuje zmluvné strany (Európska únia a jej členské štáty), aby uplatňovali „vnútroštátne zaobchádzanie“ pokiaľ ide o primerané odmeňovanie výkonných umelcov.

52. Dospel som k záveru, že táto argumentácia je správna.

53. Pri analýze znenia smernice 2006/115 je zrejmé, že štátni príslušníci tretích krajín nie sú vylúčení z pôsobnosti tejto smernice, čo je navyše v plnom súlade so záväzkami Únie v rámci WPPT a Charty základných práv Európskej únie. Z hľadiska základných práv je zrejmé, že členské štáty aj Európska únia musia zabezpečiť, aby v Únii každý výkonný umelec a výrobca zvukového záznamu dostal primeranú odmenu za prezentáciu svojho výkonu verejnosti, bez ohľadu na existenciu výhrady tretieho štátu, ktorá má za následok, že výkonní umelci a výrobcovia v EHP nedostávajú takúto odmenu na území tohto tretieho štátu. Základné práva majú univerzálny charakter a v tomto prípade ide o vlastnícke právo.

54. Tvrdenie PPI a írskej vlády vedie k záveru, že členské štáty majú úplnú slobodu, keďže každé jedno pravidlo sa v *acquis* nenachádza.

55. Stačí konštatovať, že Súdny dvor už takéto tvrdenie zamietol vo veci týkajúcej sa súvisiacich práv zo 4. septembra 2014, Komisia/Rada (C-114/12, EU:C:2014:2151, najmä bod 70), a v stanovisku Súdneho dvora 3/15 (k Marrákešskej zmluve) (EU:C:2017:114).

56. V prvom rade treba určiť, či sa má článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 vykladať vzhľadom na požiadavky vnútroštátneho zaobchádzania s výkonnými umelcami z tretích krajín, ktorá je stanovená v článku 4 ods. 1 WPPT. Na tento účel treba určiť, či by sa táto požiadavka mala považovať za záväzok členských štátov ako zmluvných strán tejto zmiešanej dohody, alebo či ide skôr o záväzok Únie ako zmluvnej strany tej istej dohody.

6 REINBOTHE, J., von LEWINSKI, S.: *The WIPO Treaties on Copyright: A Commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP*. Oxford: Oxford University Press, 2015, s. 296, kde je poskytnutý dobrý prehľad o historickom kontexte a komentár k WPPT.

57. Súdny dvor už preskúmal článok 8 smernice 2006/115 s ohľadom na medzinárodné záväzky Únie vo veciach SCF Consorzio Fonografici [7], PPL Ireland [8] a Verwertungsgesellschaft Rundfunk [9].

58. Táto judikatúra sa týka vzťahu medzi smernicou a rôznymi medzinárodnými zmluvami a tiež vykladá niektoré pojmy uvedené v texte článku 8 smernice so zreteľom na medzinárodné záväzky Únie v týchto zmluvách.

59. Konkrétne v rozsudku SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, body 37 až 56), sa Súdny dvor zaoberal vzťahom medzi Dohodou o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej len „Dohoda TRIPS“), WPPT a Rímskym dohovorom.

60. Súdny dvor pripomenul, že podľa článku 216 ods. 2 ZFEÚ „dohody uzatvorené Úniou sú záväzné pre inštitúcie Únie a pre jej členské štáty“. Je to tak v prípade WPPT, ktorého je Únia skutočne zmluvnou stranou a ktorá je neoddeliteľnou súčasťou právneho poriadku Únie. V dôsledku toho je táto zmluva záväzná pre inštitúcie Európskej únie a členské štáty. Pokiaľ ide o Rímsky dohovor, jeho ustanovenia netvoria súčasť právneho poriadku Európskej únie (Únia nie je zmluvnou stranou tohto dohovoru a nemožno na ňu hľadieť tak, že nahrádza členské štáty pri jeho uplatňovaní už len preto, že všetky tieto štáty nie sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, napr. Malta).

61. Pokiaľ ide o WPPT, Súdny dvor v rozsudku SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, bod 47), tiež rozhodol, že podľa jej článku 23 ods. 1 sa zmluvné strany zaväzujú v súlade so svojimi právnymi systémami prijať opatrenia potrebné na zaistenie uplatňovania tejto zmluvy. Z toho vyplýva, že uplatňovanie ustanovení WPPT v rámci ich vykonávania alebo účinkov závisí od prijatia ďalších opatrení. Preto takéto ustanovenia nemajú v práve Únie priamy účinok ani nezakladajú jednotlivcom práva, na ktoré sa môžu na základe tohto aktu odvolávať pred súdmi.

62. Súdny dvor však vzhľadom na desiate odôvodnenie smernice 92/100 tiež rozhodol, že keďže cieľom je harmonizovať určité aspekty autorských a s nimi súvisiacich práv v oblasti duševného vlastníctva v súlade s príslušnými medzinárodnými zmluvami, ako sú najmä Dohoda TRIPS, WPPT a Rímsky dohovor, táto smernica stanovuje súbor pravidiel zlučiteľných s pravidlami obsiahnutými v týchto zmluvách.

63. Riešenie, ktoré odporúčam v týchto návrhoch, sa zdá byť jediné, ktoré je v súlade s článkom 216 ods. 2 ZFEÚ a ustálenou judikatúrou, podľa ktorej sa akty sekundárneho práva Únie majú vykladať v rozsahu, v akom je to možné, vzhľadom na medzinárodné právo, najmä pokiaľ sa také texty týkajú práve vykonávania medzinárodnej zmluvy uzatvorenej Európskou Úniou. [10]

64. Úplný rozsah povinnosti konformného výkladu v prípade pristúpenia Únie k dotknutej medzinárodnej dohode potvrdzuje rozhodnutie vo veci Hermes [11], kde Súdny dvor rozhodol, že nielen akty Únie vykonávajúce medzinárodné záväzky Únie sa majú vykladať s prihliadnutím na tieto záväzky, ale vnútroštátne pravidlá vykonávajúce dotknutý akt Únie musia byť osobitne v súlade s požiadavkami medzinárodných dohôd, ktorých je Únia zmluvnou stranou.

65. WPPT a smernica 2006/115 sa navyše týkajú práva na primeranú odmenu v predmetnej oblasti.

7 Rozsudok z 15. marca 2012 (C-135/10, EU:C:2012:140). V tejto súvislosti pozri MALENOVSKY, J.: *La contribution de la Cour de justice à l'harmonisation du droit d'auteur dans l'Union européenne.* ERA forum, 2012, zv. 13, s. 411.

8 Rozsudok z 15. marca 2012, Phonographic Performance (Írsko) (C-162/10, EU:C:2012:141).

9 Rozsudok zo 16. februára 2017 (C-641/15, EU:C:2017:131).

10 Pozri okrem iného rozsudky zo 14. júla 1998, Bettati (C-341/95, EU:C:1998:353, bod 20), a zo 7. decembra 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 35).

11 Rozsudok zo 16. júna 1998 (C-53/96, EU:C:1998:292, bod 28).

66. Pripomínam, že smernica 92/100 bola predchodcom smernice 2006/115. Cieľom predchádzajúcej smernice bolo postaviť základy vnútorného trhu autorských a s nimi súvisiacich práv. Zámerom normotvorcu EÚ bolo, ako to potvrdzuje zmenený návrh tejto smernice,[12] do veľkej miery dodržiavať ustanovenia Rímskeho dohovoru s cieľom dosiahnuť jednotnú minimálnu ochranu v Európskej únii. Postaral sa však o to v súlade s medzinárodnými dohovormi, ktorých zmluvnými stranami boli členské štáty. Európske spoločenstvo (v tom čase) nebolo zmluvnou stranou žiadnych dohovorov v oblasti duševného vlastníctva.

67. V desiatom odôvodnení smernice 92/100 (ktoré zodpovedá odôvodneniu 7 smernice 2006/115) sa uvádza: „… právne predpisy členských štátov by mali byť upravené tak, aby neboli v rozpore s medzinárodnými zmluvami, na ktorých je založené autorské právo a príbuzné práva vo väčšine členských štátov“.

68. Viacero prvkov presahovalo rámec Rímskeho dohovoru. Pokiaľ ide o výkonných umelcov, zaviedlo sa pre nich výlučné právo (povoliť alebo zakázať) záznam ich výkonov (článok 7) a výlučné právo na rozhlasové vysielanie a na verejný prenos svojich vystúpení verejnosti s výnimkou prípadov, keď ide o záznam.

69. Článok 8 smernice 92/100 bol vložený Európskym parlamentom a Komisia ho prijala vo svojom zmenenom a doplnenom návrhu ako doplnok k zavedeniu výlučného práva výkonných umelcov povoliť alebo zakázať záznam ich výkonov uvedených na iných miestach smernice (článok 7). Zámerom bolo umožniť výkonným umelcom zdieľať spolu s výrobcami akékoľvek ďalšie použitie zvukových záznamov tretími stranami, ktoré sa niekedy označuje ako sekundárne použitie.

70. Po prijatí WPPT sa smernica 2001/29/ES[13] stala prostriedkom na vykonanie nových povinností vyplývajúcich z WPPT a WCT (pozri odôvodnenie 15 tejto smernice).

71. Ako Komisia správne uviedla, nič to nemení na skutočnosti, že normotvorca Únie neprijal na vykonanie článku 15 ods. 1 a 2 WPPT žiadne nové osobitné opatrenie.

72. Domnievam sa, že to v každom prípade nebolo potrebné, pretože článok 8 ods. 2 smernice 92/100, ktorý predchádzal prijatiu WPPT Úniou, konkrétne zodpovedá a vykonáva článok 15 WPPT.

73. Normotvorca Únie teda jasne skonštatoval, že článkom 8 smernice 92/100 si v súlade s článkom 23 ods. 1 WPPT splnil povinnosť zakotviť právo na primeranú odmenu v zmysle článku 15 ods. 1 a 2 WPPT.

74. Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 8 ods. 2 smernice 92/100 (a článok 8 ods. 2 smernice 2006/115) sa má vykladať v súlade s WPPT.

75. Je dôležité zdôrazniť, že pri ratifikácii WPPT Únia nevzniesla žiadne výhrady, a preto je naďalej viazaná povinnosťami zabezpečiť vnútroštátne zaobchádzanie a uplatňovať smernicu 2006/115 bez obmedzenia.

12 Návrh z 30. apríla 1992 [KOM(92) 159 v konečnom znení, s. 12].

13 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

76. Z judikatúry vyplýva, že pojmy obsiahnuté v smernici 2006/115 sa majú vykladať, pokiaľ je to možné, vzhľadom na pojmy WPPT [14] a tak, aby boli zlučiteľné s týmito zmluvami, berúc do úvahy súvislosti, v ktorých sa tieto pojmy používajú, a účel týchto ustanovení. Výklad smernice musí zohľadňovať článok 4 WPPT. To znamená, že členské štáty musia smernicu implementovať spôsobom, ktorý je v súlade s požiadavkou WPPT na vnútroštátne zaobchádzanie.

77. Komisia správne tvrdí, že smernica sa uplatňuje na akty, ktoré sú prijímané na území Únie, a rovnako ako väčšina nástrojov prijatých v rámci *acquis* autorského práva, vymedzuje jej pôsobnosť *ratione materiae* a nie *ratione personae*. [15]

78. V odpovedi na druhú, tretiu a štvrtú otázku sa vrátim k rozsahu článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

79. Ochrana sa udeľuje držiteľom práv, ktorých diela alebo iné plnenia, ako sú napríklad výkony, zvukové záznamy alebo vysielania, spĺňajú podmienky ochrany *ratione materiae* podľa smernice 2006/115. Toto využitie treťou stranou v zmysle článku 8 ods. 2 vedie k ochrane, ktorú poskytuje smernica.

80. Dotknuté ustanovenia totiž vyžadujú len to, aby užívateľ uplatnil právo na odmenu hraním zvukových záznamov v Únii. V tomto zmysle sa výkon koná v Únii/EHP bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo bydlisko výkonného umelca, alebo výrobcu záznamu, alebo miesto prvého zachytenia záznamu.

81. Súhlasím s Komisiou, že znenie smernice 2006/115 je jednoznačné a uplatňovanie článku 8 ods. 2 bez obmedzenia na príjemcov iných zmluvných strán je v súlade nielen s povinnosťou vnútroštátneho zaobchádzania, ale aj s účelom a cieľom smernice, ktorým je jednotná a vysoká úroveň ochrany [16] a hladké fungovanie vnútorného trhu.

82. Preto Írsko, rovnako ako každý členský štát, nedisponuje (a nikdy nedisponovalo) voľnou úvahou na uplatnenie svojich vlastných kritérií na určenie toho, ktorí výkonní umelci sa podľa článku 8 smernice 2006/115 kvalifikujú za „príslušných výkonných umelcov“, keďže táto otázka je z hľadiska práva Únie upravená výlučne smernicou vzhľadom na záväzky, ktoré Únii vyplývajú z WPPT.

83. Komisia preto správne tvrdí, že smernica 2006/115 je v súlade s povinnosťou Únie vyplývajúcou z medzinárodných nástrojov zabezpečiť vnútroštátne zaobchádzanie, pokiaľ ide o jej vecnú pôsobnosť a uplatňovanie na všetky akty v Únii. Na to, aby bola smernica zlučiteľná s článkom 4 WPPT, sa nevyžaduje osobitný odkaz na pojem vnútroštátne zaobchádzanie. Povinnosť vykladať článok 8 ods. 2 smernice vzhľadom na článok 4 WPPT teda nie je dotknutá skutočnosťou, že vnútroštátne zaobchádzanie v smernici nie je výslovne uvedené. Generálny advokát Tizzano vo veci SENA, C-245/00, EU:C:2002:543, dospel k záveru, že pravidlá vnútroštátneho zaobchádzania podľa Rímskeho dohovoru sú neoddeliteľnou súčasťou práva EÚ. Poznamenávam, že toto stanovisko predchádzalo formálnej ratifikácii WPPT zo strany EÚ. [17] Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 skutočne zodpovedá článku 15 WPPT.

14 Pozri v tomto zmysle rozsudok SCF, bod 52 a nasl. Kritika tejto judikatúry je uvedená v SIMON, D.: *Effets des accords internationaux dans l'ordre juridique de l'Union*. Europe, máj 2012, č. 5.

15 Pre iný prístup pozri smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/84/ES z 27. septembra 2001 o práve ďalšieho predaja v prospech autora pôvodného umeleckého diela (Ú. v. ES L 272, s. 32).

16 Účel harmonizácie podľa článkov 114, 56 a 62 ZFEÚ.

17 Pozri tiež v tomto zmysle publikáciu *Sterling on World Copyright Law*, 4. vydanie, Sweet & Maxwell Thomson Reuters, § 28B.07.

84. Predovšetkým na to, aby Únia splnila povinnosti podľa WPPT (pozri vyhlásenie Európskeho spoločenstva uvedené v článku 26 WPPT) musí (byť schopná) zabezpečiť, aby jej členské štáty dodržiavali požiadavku vnútroštátneho zaobchádzania. Toto je jeden zo spôsobov, ako sa dodržiavanie vnútroštátneho zaobchádzania zabezpečí.

85. V tejto súvislosti súhlasím s tvrdením uvedeným v návrhu na začatie prejudiciálneho konania (bod 37), že možno odkázať na článok 23 ods. 1 WPPT, podľa ktorého sa zmluvné strany zaväzujú v súlade so svojimi právnymi poriadkami prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie uplatňovania zmluvy. Na Európsku úniu ako na zmluvnú stranu sa táto povinnosť vzťahuje a jedným zo spôsobov, akým si Únia uvedenú povinnosť plní, je článok 8 ods. 2 smernice 2006/115.

86. Z vyššie uvedeného vyplýva, že tvrdenie PPI, v zmysle ktorého je v prípade neexistencie osobitného ustanovenia v tejto smernici vnútroštátne zaobchádzanie ponechané na členské štáty, nemôže obstáť.

87. Z toho vyplýva, že na prvú otázku je potrebné odpovedať tak, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa má vykladať vzhľadom na požiadavky WPPT, ktorej je Únia zmluvnou stranou, a je v súlade s povinnosťou Únie zabezpečiť vnútroštátne zaobchádzanie, ako vyžaduje článok 4 WPPT, bez potreby osobitného ustanovenia na tento účel.

B. O druhej otázke

1. Zhrnutie argumentov účastníkov konania

88. RAAP tvrdí, že členský štát nedisponuje voľnou úvahou pri stanovení kritérií na určenie „príslušných výkonných umelcov“ v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, v rozsahu, v akom sú tieto kritériá v rozpore so záväzkami členského štátu podľa Rímskeho dohovoru a/alebo WPPT.

89. PPI v podstate tvrdí, že z dôvodu, že článok 8 ods. 2 smernice neprijíma žiadne opatrenie na účely splnenia požiadavky vnútroštátneho zaobchádzania obsiahnutej v článku 4 WPPT, za okolností, keď sa sporný výkon neuskutočnil v EHP štátnym príslušníkom, ktorý v EHP má trvalý alebo prechodný pobyt, členské štáty majú úplnú voľnosť pri určení kritérií na určenie osôb, na ktoré sa vzťahuje právo podľa článku 8 ods. 2, samozrejme za dodržania ich vlastných záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy. Za týchto podmienok nie je v rozpore s povinnosťou členského štátu podľa článku 8 ods. 2 smernice obmedziť právo podieľať sa na vyplatení primeranej odmeny na prípady, keď záznam použitý na vysielanie alebo verejný prenos v dotknutom členskom štáte bol i) predstavením, ktoré sa uskutočnilo v krajine EHP, alebo ii) poskytnutý výkonným umelcom, ktorý je štátnym príslušníkom, má trvalý alebo prechodný pobyt v krajine EHP.

90. Írsko zdôrazňuje, že smernica 2006/115 poskytuje členským štátom, akým je Írsko, pri jej vykonávaní obvyklú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o formu a metódy, keď sa ciele smernice transponujú do vnútroštátneho práva.

91. V každom prípade Írsko v podstate tvrdí, že nemá povinnosť zabezpečiť primeranú odmenu vždy, keď výrobcovi záznamu vznikne právo na odmenu podľa pravidla prvého zverejnenia a pravidla 30 dní, ako je stanovené v Rímskom dohovore, a zakotvené v WPPT na základe článku 4 WPPT. Žiaden z týchto nástrojov nemá priamy účinok a smernica neobsahuje žiadne ustanovenie, s ktorým by bolo možné predmetné pojmy spojiť, preto pre ne neexistuje žiaden základ.

92. Komisia v podstate tvrdí, že na druhú otázku je potrebné odpovedať v tom zmysle, že členský štát nedisponuje voľnou úvahou pri stanovení kritérií na určenie „príslušných výkonných umelcov“ v zmysle článku 8 smernice.

2. Posúdenie

93. Druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či členské štáty disponujú voľnou úvahou pri uplatňovaní svojich vlastných kritérií pri pojme „príslušní výkonní umelci“ na základe medzinárodných zmlúv patriacich do oblasti autorských a s nimi súvisiacich práv, ktorých sú zmluvnými stranami, akými sú Rímsky dohovor a WPPT, a to aj za okolností, keď sa výkon uskutoční v EHP.

94. Odpoveď na túto otázku vyplýva podľa môjho názoru z odpovede na prvú otázku.

95. Keďže táto otázka výslovne neodkazuje na žiadny medzinárodný záväzok, domnievam sa, že by mala byť zodpovedaná iba odkazom na smernicu 2006/115 vzhľadom na medzinárodné záväzky Únie. Otázkou voľnej úvahy v zmysle medzinárodných dohovorov sa budem zaoberať v rámci tretej otázky a ako uvidíme, členské štáty touto voľnou úvahou nedisponujú.

96. Článok 8 ods. 2 smernice poskytuje ochranu výkonným umelcom a výrobcom, ak sú splnené dve podmienky, a to: i) výkon je zachytený na zvukovom zázname, ktorý je „vydaný na obchodné účely“ a ii) tento zvukový záznam je využívaný používateľom niektorým z prostriedkov komunikácie s verejnosťou alebo rozhlasovým vysielaním.

97. V prípade neexistencie definície a odkazu na právo členských štátov by sa pojem zvukový záznam, ktorý je v zmysle článku 8 ods. 2 „vydaný na obchodné účely“, mal chápať ako autonómny pojem práva Únie. Jeho obsah môže byť určený účelom a cieľom tohto ustanovenia a keďže článok 8 ods. 2 slúži na vykonanie článku 15 WPPT, malo by sa najprv použiť príslušné vymedzenie pojmu „zverejnenie“ v článku 2 písm. e) WPPT, podľa ktorého „zverejnenie“ zaznamenaného umeleckého výkonu alebo zvukového záznamu je ponúkanie rozmnožení záznamu umeleckého výkonu alebo zvukového záznamu verejnosti so súhlasom držiteľa práva a pod podmienkou, že sa rozmnoženiny ponúkajú verejnosti v primeranom množstve.

98. WPPT stanovil, že na výkony, ktoré boli zaznamenané na zvukovom zázname, sa musí vzťahovať vnútroštátne zaobchádzanie vo všetkých prípadoch, keď zvukový záznam môže požívať ochranu. Zatiaľ čo strany Rímskeho dohovoru a WPPT majú určitú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o aspekty ich povinností v oblasti vnútroštátneho zaobchádzania, v tomto prípade ide o jasnú povinnosť bez akejkoľvek možnosti odchýlky. RAAP tvrdí, že kritériá na uplatnenie tohto práva nesmú oslabiť záruku odmeny pre obidve skupiny držiteľov práv, ani účinné a podstatné právo pre oboch držiteľov práv, ktoré sa článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 snaží poskytnúť.

99. Ako Komisia správne zdôraznila, definícia „zverejnenia“ v článku 2 písm. e) WPPT neodkazuje na miesto zverejnenia ani na *prvé* zverejnenie (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Týka sa to iba úkonu uvedenia na verejnosť so súhlasom. Uvedenie zvukového záznamu, ktorý zahŕňa zaznamenaný umelecký výkon, na verejnosť, musí byť konaním, ku ktorému dochádza v Únii. Musí tiež ísť o „obchodné účely“, ktoré v prípade absencie definície treba chápať tak, že zvukový záznam je všeobecne dostupný a uvedený na trh so súhlasom.

100. V znení článku 8 ods. 2 v spojení s článkom 15 WPPT nie je nič, z čoho možno odvodiť, že konkrétny výkon zachytený na zvukovom zázname musí byť *najprv vykonaný alebo najprv zachytený* (kurzívou zvýraznil generálny advokát) na území Únie, aby vznikol nárok na primeranú odmenu.

101. Členský štát najmä nemôže obmedziť právo rozdeliť primeranú odmenu na okolnosti, keď sa plnenie uskutoční v EHP bez ohľadu na to, či výkonní umelci majú trvalý alebo prechodný pobyt v krajine EHP. Smernica 2006/115 v tomto ohľade naozaj neobsahuje výslovný odkaz na právne predpisy členských štátov.

102. Ako je vysvetlené v bode 97 vyššie, pojem zvukový záznam, ktorý je „vydaný na obchodné účely“ podľa článku 8 ods. 2, by sa mal chápať ako autonómny pojem práva Únie. Dotknuté ustanovenia iba vyžadujú, aby užívateľ uplatnil právo na odmenu hraním zvukových záznamov v Únii. V tomto zmysle sa výkon koná v Únii/EHP bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo bydlisko výkonného umelca, alebo výrobcu záznamu, alebo miesto prvého zachytenia záznamu.

103. Článok 8 ods. 2 sa uplatňuje na sekundárne použitie zvukových záznamov, ktoré je buď priame, alebo nepriame a ku ktorému dochádza na území Únie/EHP. V spojitosti s článkom 2 písm. a), ktorý všeobecne odkazuje na „výkonného umelca“, a článku 15 WPPT, článok 8 ods. 2 smernice sa aktivuje užívateľom, ktorí uskutočňujú verejný prenos umožňujúci verejnú počuteľnosť zvukov alebo vyjadrení zvukov, teda vysielaním zvukového záznamu alebo jeho bezdrôtovým vysielaním, t. j. tradičnými analógovými prostriedkami.

104. Preto „príslušným výkonným umelcom“ je na účely článku 8 ods. 2 výkonný umelec, t. j. osoba, ktorej výkon je počuteľný, keď sa na území Únie hrá zvukový záznam, na ktorom je tento výkon zachytený.

105. Ako zdôraznila Komisia, článok 8 ods. 2 sa v tejto súvislosti líši od článkov 4 a 5 Rímskeho dohovoru, ktoré zmluvným stranám umožňujú uplatňovať hľadisko štátnej príslušnosti, záznamu alebo vydania tak pre výrobcov, ako aj pre výkony zachytené na zvukových záznamoch. To však neplatí pre článok 8 ods. 2.

106. Súdny dvor tiež vyložil pojmy „verejný prenos“ a „zvukový záznam“ (SCF, PPL Írsko a Rundfunk [18]) a „miesta prístupné verejnosti oproti zaplateniu vstupného“ (Rundfunk) odkazom na WPPT a Rímsky dohovor. Súdny dvor však rozhodol, že článok 8 ods. 2 smernice 92/100 vyžaduje individuálny výklad pojmu „užívateľ“ a otázku použitia predmetného zvukového záznamu (SCF).

107. Okrem toho sa domnievam (rovnako ako Komisia), že takýto výklad smernice 2006/115 je jediný, ktorý je v súlade s vysokou úrovňou ochrany (odôvodnenie 5), jednotnou ochranou a riadnym fungovaním vnútorného trhu (odôvodnenie 17). [19]

108. Ako už Súdny dvor rozhodol vo veciach SCF a PPL Ireland, článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 priznáva výkonným umelcom a výrobcom zvukových záznamov právo kompenzačného charakteru, ktoré je uplatniteľné v prípade použitia diela alebo iného predmetu ochrany. Ide o právo v podstate finančnej povahy, ktoré nie je možné uplatniť skôr, než sa zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženina tohto zvukového záznamu použijú alebo sa už použili na verejný prenos zo strany používateľa.

109. Smernica 2006/115 zároveň neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť význam a rozsah niektorého z pojmov uvedených v jej článku 8 ods. 2 Vzhľadom na požiadavku jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zásadu rovnosti, si tieto pojmy v zásade vyžadujú v celej Únii autonómny a jednotný výklad. [20]

18 Rozsudky z 15. marca 2012, SCF Consorzio Fonografici [C-135/10, EU:C:2012:140 (SCF)]; z 15. marca 2012, Phonographic Performance (Írsko) [C-162/10, EU:C:2012:141 („PPL Írsko“)], a zo 16. februára 2017, Verwertungsgesellschaft Rundfunk (C-641/15, EU:C:2017:131). Pozri všeobecne BEN DAHMEN, K.: *Interactions du droit international et du droit de l'Union européenne: Un pluralisme juridique rénové en matière de propriété industrielle*. L'Harmattan, 2013.

19 Analogicky pozri rozsudok z 20. januára 2009, Sony Music Entertainment (C-240/07, EU:C:2009:19, body 20 – 25, 27 a 35). Toto je zjavné z judikatúry Súdneho dvora. Pozri rozsudok z 31. mája 2016, Reha Training Gesellschaft (C-117/15, EU:C:2016:379, bod 28).

20 Pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. júla 2009, Infopaq International (C-5/08, EU:C:2009:465, body 27 a 28), a z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds (C-201/13, EU:C:2014:2132, body 14 a 15).

110. Z vyššie uvedeného vyplýva, že členský štát nedisponuje voľnou úvahou pri stanovení kritérií na určenie „príslušných výkonných umelcov“ v zmysle článku 8 smernice 2006/115. Členský štát predovšetkým nemôže obmedziť právo na podiel z primeranej odmeny na okolnosti, keď sa plnenie uskutoční v EHP bez ohľadu na to, či výkonní umelci majú trvalý alebo prechodný pobyt v niektorej krajine EHP.

C. O tretej otázke

1. Zhrnutie argumentov účastníkov konania

111. RAAP tvrdí, že miera voľnej úvahy, ktorú má členský štát pri vzájomnej reakcii na výhradu vznesenú inou zmluvnou stranou podľa článku 15 ods. 3 WPPT, je obmedzená do tej miery, že táto reakcia musí reflektovať podmienky uplatnenej výhrady. Zmluvná strana nie je povinná neuplatňovať ustanovenia Rímskeho dohovoru, pokiaľ ide o pravidlo 30 dní, aby sa predišlo rozdielnym kvalifikačným kritériám medzi výrobcami zvukových záznamov a výkonnými umelcami. Vyžaduje sa, aby boli dodržané ustanovenia WPPT týkajúce sa kvalifikácie výkonov pre vnútroštátne zaobchádzanie na základe včlenenia do chráneného zvukového záznamu (zahŕňajúce kritériá Rímskeho dohovoru). Zmluvná strana WPPT má možnosť poskytnúť práva štátnym príslušníkom inej zmluvnej strany, ktorá vzniesla výhradu podľa článku 15 ods. 3 a ktoré sú výhodnejšie ako práva stanovené v jej vnútroštátnom práve. Takéto ustanovenie však musí byť v súlade s požiadavkami WPPT a prípadne aj Rímskeho dohovoru a príslušnými ustanoveniami práva EÚ.

112. PPI sa domnieva, že členský štát disponuje na základe WPPT mierou voľnej úvahy pri reakcii na výhradu podľa článku 15 ods. 3, v zmysle čoho nie je povinný presne reflektovať účinok výhrady a vyhnúť sa akejkoľvek situácii, v ktorej sa štátni príslušníci štátu, ktorý vzniesol výhradu, nachádzajú vo výhodnejšej situácii ako jeho vlastní občania voči týmto štátnym príslušníkom. Samotný Rímsky dohovor predpokladal možnosť, že štátni príslušníci tretích štátov by mohli získať nereciprocnú výhodu prostredníctvom pravidla 30 dní v článku 5 ods. 2, ale nevyžadoval od zmluvných štátov, aby sa voči tejto možnosti vyhradili. Írsko je podľa Rímskeho dohovoru povinné plniť si svoje povinnosti voči americkým výrobcom podľa pravidla 30 dní.

113. Zvýhodnené postavenie amerických výrobcov (a ostatných zmluvných strán, ktoré vzniesli výhradu) vyplýva len z uplatnenia pravidla prvého vydania/pravidla 30 dní podľa Rímskeho dohovoru, pričom Írsko mohlo vzniesť výhradu v súlade s článkom 16 ods. 1 písm. a) bodom iii) Rímskeho dohovoru, aby podľa článku 5 ods. 2 vylúčilo možnosť platieb výrobcom, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, ale Írsko sa rozhodlo tak neurobiť a nebolo povinné tak urobiť. Nemôže byť teraz povinné uplatniť takúto výhradu, aby zabezpečilo rovnosť zaobchádzania s výrobcami zvukových záznamov a výkonnými umelcami, ktorí sú štátnymi príslušníkmi štátov, ktoré vzniesli výhradu.

114. Výhrada, ktorú vzniesla zmluvná strana WPPT a ktorá vylučuje uplatnenie článku 15 ods. 1, vedie k tomu, že pokiaľ ide o túto zmluvnú stranu, ostáva zachovaný *status quo ante*, pokiaľ ide o vyplatenie primeranej odmeny výrobcom a výkonným umelcom, pričom z tejto výhrady predovšetkým vyplýva, že nemôže existovať povinnosť Írska zabezpečiť odmenu výkonným umelcom, ktorí sú štátnymi príslušníkmi štátu, ktorý vzniesol výhradu.

115. Írsko sa domnieva, že výhrada bez ohľadu na jej rozsah, oprávňuje ostatné zmluvné strany vôbec nezabezpečovať vnútroštátne zaobchádzanie. Tvrdí, že „zrkadlová“ reakcia RAAP sa neopiera o znenie, účel ani kontext WPPT. Zmluvná strana je za okolností tejto výhrady na účely tejto prejudiciálnej otázky oprávnená zaobchádzať s výkonnými umelcami odlišne ako s výrobcami zvukových záznamov,

keď sa zvukový záznam prvýkrát uverejní v zmluvnom štáte. Zo zásady a bez ohľadu na povinnosti podľa zmluvy, s výnimkou uplatniteľného zákazu podľa medzinárodného práva, môže druhá strana stanoviť výhodnejší režim, než je ten stanovený zmluvnou stranou, ktorá vzniesla výhradu. Môže k tomu dôjsť z iných dôvodov, ktoré priamo nesúvisia s predmetom alebo s vnútroštátnou politikou.

116. Komisia v podstate tvrdí, že členské štáty nemajú žiadnu mieru voľnej úvahy v oblasti, ktorá patrí do výlučnej právomoci Únie, a že nemôžu reagovať na výhrady vznesené inými zmluvnými stranami alebo uplatňovať iné kritériá ako tie, ktoré sú uvedené v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

2. Posúdenie

117. Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či členské štáty môžu reagovať na výhrady ostatných zmluvných strán WPPT, alebo uplatniť osobitné pravidlá Rímskeho dohovoru o oprávnenosti na ochranu.

118. Pokiaľ ide o vzťah medzi pojmom „primeraná odmena“ uvedeným v článku 15 WPPT, článku 12 písm. d) Rímskeho dohovoru (ktorý je vzorom pre článok 15 WPPT) a v článku 8 ods. 2 smernice 92/100 (teraz smernica 2006/115), zdá sa mi, že relevantným je iba WPPT. Rímsky dohovor nie je súčasťou právneho poriadku Únie a jeho osobitné požiadavky v súvislosti s chráneným zvukovým záznamom v článku 5 nie sú pre Úniu záväzné rovnako, ako nie sú pre Úniu záväzné pravidlá Rímskeho dohovoru o národnom režime, ktoré umožňujú výber medzi záznamom, vydaním a štátnou príslušnosťou pre oprávnenosť na národný režim.

119. Ako zdôraznila Komisia, žiadne z týchto pravidiel obsiahnutých v Rímskom dohovore nie sú reflektované v znení článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ktorý napriek pôvodnému prijatiu v smernici 92/100 neumožňuje žiadne výhrady alebo obmedzenia týkajúce sa jeho uplatňovania.

120. Preto by sa tu mal analyzovať iba článok 4 ods. 2 WPPT.

121. Článok 4 ods. 2 WPPT, ktorého je Únia zmluvnou stranou, stanovuje výnimku z požiadavky vnútroštátneho zaobchádzania v prípade výhrad podľa článku 15 ods. 3 WPPT.

122. Komisia tvrdí, že smernica 2006/115 patrí do „oblasti, ktorá spadá do výlučnej právomoci Únie“ a vo všeobecnosti odkazuje na „spoločné pravidlá EÚ v rámci rôznych práv duševného vlastníctva stanovených v práve Únie“.

123. Podľa Komisie je síce pravda, že v čase podpísania a ratifikácie WPPT a jej sesterskej zmluvy WIPO o autorskom práve (WCT) Úniou, bola táto oblasť považovaná za oblasť delenej právomoci, na základe čoho členské štáty tieto zmluvy ratifikovali spolu s Úniou, avšak už to tak nie je. Únia nahradila členské štáty, pokiaľ ide o WPPT. V tejto súvislosti Komisia navrhuje, aby Súdny dvor (v prípade WPPT) prevzal zdôvodnenie Súdneho dvora v rozsudku TV2 Danmark [21], ktoré sa týkalo Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel. [22]

21 Rozsudok z 26. apríla 2012, DR a TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244, bod 31). Pokiaľ ide o kritiku tejto judikatúry, pozri TREPPOZ, E.: Le juge européen et les normes internationales en matière de droit d'auteur. In: *Chronique Droit européen de la propriété intellectuelle*. RTD Eur., 2012, s. 964. Pozri tiež BERGÉ, J.-S.: *Les mots de l'interaction: compétence, applicabilité et invocabilité*. JDI, 2012, chron. 5.

22 Parížsky akt z 24. júla 1971, zmenený a doplnený 28. septembra 1979 (ďalej len „Bernský dohovor“). V tejto súvislosti pozri v súvislosti s „vnútroštátnym zaobchádzaním“ RICKETSON, S., GINSBURG, J. C.: *International Copyright and Neighbouring Rights: The Berne Convention and Beyond*. Oxford, 2006, zv. 1, s. 295.

124. Konkrétne sa v bode 31 tohto rozsudku uvádza: „Pri prijatí [smernice 2001/29] o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti platila v prípade normotvorcu Únie domnienka, že vykonáva právomoci, ktoré v oblasti duševného vlastníctva predtým prináležali členským štátom. V rámci rozsahu pôsobnosti tejto smernice treba Úniu považovať za nahrádzajúcu členské štáty, ktoré už nemajú právomoc vykonávať relevantné ustanovenia Bernského dohovoru“.

125. Komisia tvrdí, že keďže oblasť, na ktorú sa vzťahuje smernica 2006/115 patrí do výlučnej právomoci Únie, členské štáty nemôžu reagovať na výhrady vznesené inými zmluvnými stranami podľa článku 15 ods. 3 WPPT a samotné nemôžu ani uplatňovať článok 4 ods. 2 Je preto na Európskej únii, aby jednotným spôsobom pre celé územie Európskej únie určila, čo by malo vyplývať pre umelcov z USA, ktorých hudba sa vysiela v Európskej únii, z výhrady, ktorú táto zmluvná strana vzniesla na základe článku 15 ods. 3 WPPT.

126. Súhlasím s touto argumentáciou. V prvom rade je podľa môjho názoru potrebné zamietnuť argumentáciu PPI a Írska založenú na neexistencii priameho účinku WPPT s cieľom preukázať, že vnútroštátne zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktoré zavádza táto zmluva, nemá žiadnu súvislosť so smernicou 2006/115.

127. Stačí pripomenúť judikatúru Súdneho dvora, že hoci WPPT a Rímsky dohovor nemajú priamy účinok, nijako to nezbavuje povinnosti vykladať smernicu 2006/115 z hľadiska týchto zmlúv. [23]

128. Okrem toho samotná skutočnosť, že sekundárne právo EÚ, ktorého cieľom je zabezpečiť primeranú odmenu umelcom, ktorých tvorivé práce sa sprístupňujú verejnosti v Európskej únii, výslovne neuvádza medzinárodnú povinnosť EÚ zaobchádzať rovnako s umelcami EÚ a umelcami z tretích krajín, nestačí na vylúčenie požiadavky vykladať sekundárne právo EÚ v súlade s touto povinnosťou.

129. Okrem toho sa domnievam, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa musí skutočne považovať za vykonávajúci článok 15 WPPT Úniou, najmä vzhľadom na odsek 2 tohto článku. [24]

130. Malo by sa však pripomenúť, že povinnosť vykladať sekundárne právo EÚ v súlade so zmiešanou dohodou sa nevzťahuje na povinnosti obsiahnuté v dohode, ktorá patrí do oblastí, v ktorých výkon právomocí a legislatívnej činnosti Európskej únie ešte nie je dostatočne významný. [25]

131. Preto je potrebné najskôr určiť, či v „predmetnej oblasti“ existujú pravidlá Únie. [26]

132. Ako uviedla generálna advokátka Sharpston vo veci Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2010:436, bod 66), nie je úplne jasné, aká miera výkonu právomocí Únie je „dostatočne dôležitá“ na odôvodnenie záveru, že Únia prijala v konkrétnej „oblasti“ právne predpisy.

23 Pozri rozsudok SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, body 47 až 50, 52 a 53 a citovaná judikatúra). Pozri však MOURA VICENTE, D.: *La propriété intellectuelle en droit international privé*. ADI Poche, 2009, s. 120 a poznámka 274, kde je vysvetlené, že určité články Dohody TRIPS majú priamy účinok, ako bolo už predtým rozhodnuté v Nemecku.

24 Ktorý stanovuje: „Zmluvné strany môžu vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch ustanoviť, že jednorazovú spravodlivú odmenu uplatňuje od užívateľa buď výkonný umelec, alebo výrobca zvukového záznamu, alebo obaja. Zmluvné strany môžu vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch uzákoniť, aby v prípade chýbajúcej dohody medzi výkonným umelcom a výrobcom zvukového záznamu platili podmienky, podľa ktorých sa jednorazová spravodlivá odmena rozdelí medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.“

25 Rozsudok z 11. septembra 2007, Merck Genéricos – Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496, body 34, 35 a 46).

26 Porovnaj rozsudky z 11. septembra 2007, Merck Genéricos – Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496, bod 35), a z 8. marca 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125, body 31 a 32).

133. Ako treba definovať konkrétnu „oblasť“? Môže ísť o široký pojem „právne predpisy týkajúce sa práva duševného vlastníctva“? Je pravda, že Súdny dvor v rozsudku Etang de Berre [27] považoval existenciu „právnych predpisov v oblasti životného prostredia“ za postačujúcu na založenie právomoci Súdneho dvora. V každom prípade z judikatúry uvedenej v týchto návrhoch vyplýva, že „predmetná oblasť“ musí byť určená od prípadu k prípadu.

134. V prejednávanej veci Komisia vo svojich písomných pripomienkach uviedla, že predmetnú oblasť treba definovať veľmi široko, t. j. ako oblasť duševného vlastníctva. Komisia vzniesla tento argument predtým vo veciach Dior [28] a Merck Genericos [29].

135. Obdobne ako Súdny dvor toto príliš široké tvrdenie zamietol v oboch týchto rozsudkoch, sa napriek zneniu bodu 31 rozsudku z 26. apríla 2012, DR a TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244), ktoré je podľa môjho presvedčenia potrebné uplatniť analogicky v prejednávanej veci, domnievam, že Súdny dvor by mal rozhodnúť tak, že predmetnú oblasť nemožno charakterizovať veľmi všeobecne ako *acquis* v oblasti duševného vlastníctva.

136. Ak by sa totiž táto oblasť ako celok posudzovala ako predmetná oblasť, bolo by veľmi jednoduché tvrdiť, že Európska únia prijala v oblasti duševného vlastníctva rozsiahle právne predpisy, a dospieť k záveru, že všetky aspekty tohto práva, ktoré sú obsiahnuté v zmiešanej dohode, patria skôr do právomoci Únie ako do právomoci členských štátov, a to napriek skutočnosti, že značný počet záležitostí duševného vlastníctva bolo doteraz harmonizovaných iba povrchne.

137. Aj keď je potrebné vymedziť predmetnú oblasť dostatočne určitým spôsobom, vynára sa otázka, či najmä vzhľadom na tretiu položenú otázku, ktorá sa týka možností, ktoré má zmluvná strana k dispozícii pri výhrade z oblasti vonkajších vzťahov vznesenej druhou zmluvnou stranou, je vhodné vychádzať aj z judikatúry týkajúcej sa článku 3 ods. 2 ZFEÚ.

138. Toto posledné uvedené ustanovenie sa týka medzinárodných záväzkov prijatých Úniou a na účely určenia výlučnej právomoci Únie vyžaduje, aby predmetná oblasť bola „oblasťou vo veľkej miere pokrytej pravidlami Únie“ [30] (pozri ďalej bod 147 vyššie).

139. Aká je teda táto oblasť, keď nemôže zahŕňať celú oblasť duševného vlastníctva?

140. Súhlasím s tým, čo Komisia uviedla následne na pojednávaní. Predmetnou oblasťou, na ktorú môže Únia uplatniť výhradnú právomoc, je oblasť práv na zvukové záznamy, to znamená práv výkonného umelca a práv výrobcu záznamu na predmet ochrany, ktorým je zvukový záznam (alebo záznam), ktorý sa hrá v zariadeniach, baroch, reštauráciách atď., čo znamená, že ich užívatelia v Únii využívajú na účely verejného prenosu a vysielania (vrátane práv autora k podkladovému výkonu, pričom tieto sa niekedy môžu prekrývať, pretože existujú speváci, ktorí sú autormi piesní).

141. Pokiaľ ide o samotné zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín v *acquis*, na rozdiel od toho, čo tvrdia PPI a Írsko, stačí uviesť, že smernica 2006/115 v tejto súvislosti nič neuvádza. Uplatňuje sa teda na všetkých štátnych príslušníkov.

27 Rozsudok zo 7. októbra 2004, Komisia/Francúzsko (C-239/03, EU:C:2004:598, bod 28). Pokiaľ ide o kritiku tejto judikatúry, pozri napríklad TANGHE, Y.: *The EU's external competence in IP matters: the contribution of the Daiichi Sankyo case to cloudy constitutional concepts, blurred borders, and corresponding court jurisdiction*. Columbia Journal of European Law, 2015, zv. 22.1, s. 139 a nasl.

28 Rozsudok zo 14. decembra 2000, Dior a i. (C-300/98 a C-392/98, EU:C:2000:688).

29 Rozsudok z 11. septembra 2007, Merck Genéricos – Produtos Farmacêuticos, (C-431/05, EU:C:2007:496). Pozri napríklad HOLDGAARD, R., vec C-431/05, Merck Genéricos, CMLR 45, 2008, s. 1233.

30 Rozsudok zo 4. septembra 2014, Komisia/Rada (C-114/12, EU:C:2014:2151, bod 65 a nasl.); stanovisko Súdneho dvora 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k tlačeným dielam) (EU:C:2017:114, bod 107).

142. Ako uviedla Komisia, v prípade, ak *acquis* nič neuvádza, uplatňuje sa na všetkých štátnych príslušníkov, na rozdiel od iných oblastí práva, ako je napr. právo obchodných spoločností alebo oblasť účtovníctva, v ktorých sa pridržiava pojmov ako usadenie sa alebo pobyt, a normotvorca Únie pre tieto oblasti zavádza osobitné pravidlá. To v zásade neplatí pre *acquis* v oblasti autorských práv. Táto právna úprava je neutrálna, pokiaľ ide o to, na koho sa uplatňuje. Takto Únia dodržiava svoje povinnosti v súvislosti s medzinárodnými zmluvami, ktoré upravujú vnútroštátne zaobchádzanie.

143. Ak by sa niekto snažil obchádzať práva štátnych príslušníkov tretích krajín, bolo by na normotvorcovi Únie, aby zakročil výslovne legislatívnou technikou. Neexistencia úpravy v smernici 2006/115 je podporená znením, ktoré z jej podmienok nikoho nevylučuje. Na porovnanie tejto smernice s právnymi predpismi, kde je to upravené, odkazujem na smernicu 2001/84 (o práve ďalšieho predaja v prospech autora pôvodného umeleckého diela). Normotvorca Únie v texte tejto smernice výslovne uviedol, že len tie ďalšie zmluvné strany Bernskej únie, ktoré majú vo svojom právnom poriadku rovnocenné materiálne ustanovenie pre umelcov pri ďalšom predaji svojich umeleckých diel, môžu mať prospech z práva na odmenu z ďalšieho predaja.

144. V takom prípade normotvorca Únie výslovne stanovil v ustanovení s názvom „Štátni príslušníci tretích krajín majúci nárok na poplatky za poskytnutie práv“, že „[č]lenské štáty ustanovia, že autori, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, a s výhradou článku 8 ods. 2 ich právni nástupcovia, budú vykonávať (používať) právo na ďalší predaj v súlade s touto smernicou a s právnymi predpismi príslušného členského štátu, iba ak právne predpisy v krajine, ktorej je autor alebo jeho právny nástupca štátnym príslušníkom, umožňuje ochranu práva na ďalší predaj v tejto krajine pre autorov z členských štátov a ich právnych nástupcov“.

145. Ďalším príkladom je napríklad smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz [31], v ktorej normotvorca Únie zaviedol právo *sui generis*, ktoré nemalo známu obdobu v žiadnej medzinárodnej zmluve; bolo zahrnuté ustanovenie, ktoré malo za následok, že právo zabrániť nedovolenej extrakcii alebo reutilizácii databázy by sa malo vzťahovať na databázy, ktorých zostavovatelia sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín alebo v nich majú obvyklé bydlisko, alebo na tie databázy, ktoré sú zostavené právnickými osobami, ktoré nie sú usadené v členskom štáte v zmysle zmluvy, len ak takéto tretie krajiny poskytujú porovnateľnú ochranu databázam zostaveným štátnymi príslušníkmi členského štátu alebo osobami, ktoré majú svoje obvyklé bydlisko na území Spoločenstva.

146. V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2012/28/EÚ z 25. októbra 2012 o určitých povolených spôsoboch použitia osirelých diel [32], ktorá bola výnimkou z práv autorov a iných nositeľov súvisiacich práv, normotvorca Únie vedomý si svojich záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv a v záujme medzinárodnej zdvorilosti rozhodol, že nebude uplatňovať pravidlá na štátnych príslušníkov tretích krajín, pokiaľ v celkovom kontexte prípadu nebude existovať odôvodnený názor, že by si boli vedomí použitia z ich diel. Preto boli štátni príslušníci tretích krajín vylúčení z možných nepriaznivých účinkov smernice o osirelých dielach.

147. Ďalej sa vynára otázka, či sa v prejednávanej veci možno opierať aj o judikatúru týkajúcu sa článku 3 ods. 2 ZFEÚ, najmä rozsudok Komisia/Rada, (C-114/12, EU:C:2014:2151), a stanovisko Súdneho dvora 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k tlačeným dielam) (EU:C:2017:114).

148. Domnievam sa, že hoci sa tieto dve situácie týkali medzinárodnej zmluvy, ktorá sa ešte len mala vyjednávať, a zmluvy, ktorá už bola vyjednaná, v tomto prípade je Únia oprávnená požadovať výlučnú právomoc v súvislosti s vedľajším účinkom nielen na základe judikatúry Súdneho dvora k výkladu *acquis* v oblasti autorských a súvisiacich práv, ale aj na základe prehĺbenia harmonizácie

31 Ú. v. ES L 77, 1996, s. 1; Mim. vyd. 13/015, s. 459.

32 Text s významom pre EHP. Ú. v. EÚ L 299, 2012, s. 5.

prostredníctvom významného súboru pravidiel.[33] Smernica 2014/26/EÚ obsahuje tri definície ustanovení, ktoré sa týkajú riešenia tohto prípadu: neutrálna definícia nositeľa práva, neutrálna definícia finančných príjmov a neutrálna definícia správy. Takže z akéhokoľvek využitia autorského alebo súvisiaceho práva osoby v Únii plynie tejto osobe nárok na finančný príjem a každý nositeľ práva sa môže tohto príjmu domáhať.

149. Okrem toho možno konštatovať, ako už zdôraznil generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer vo veci Merck, že dohody uzatvorené spoločne Úniou a členskými štátmi ukazujú spoločný cieľ, ktorý sledujú a ktorý ich zaväzuje voči tretím krajinám, ktoré sú ich účastníkmi; zásada spolupráce uvedená v článku 4 ods. 3 ZEÚ zaväzuje členské štáty na spoluprácu nielen počas fázy vyjednávania a podpisu dohôd, ale tiež pri ich plnení [stanovisko Súdneho dvora 1/94 (dohody pripojené k dohode o WTO) (EU:C:1994:384, bod 108)], čo je potrebné vnímať v spojení s povinnosťou zabezpečenia potrebného účinku práva Únie nielen v legislatívnej oblasti, ale tiež na úrovni výkonnej a súdnej.[34]

150. Chcel by som zdôrazniť, že tu pravdepodobne existuje ďalšia výlučná právomoc Únie, konkrétne spoločná obchodná politika (článok 3 ods. 1 písm. e) ZFEÚ). V rozsudku z 18. júla 2013, Daiichi Sankyo a Sanofi-Aventis Deutschland (C-414/11, EU:C:2013:520, body 52 a 53), Súdny dvor rozhodol, že pravidlá uvedené v Dohode TRIPS spadajú do tejto právomoci. Niektoré z týchto pravidiel sa skutočne týkajú práve práv výkonných umelcov a výrobcov.[35] Preto, hoci technicky nedochádza k prekrytiu medzi Dohodou TRIPS a WPPT, prítomnosť určitého prepojenia je nespochybniteľná.

151. Je pravda, že sporné právo, o ktoré ide v prejednávanej veci, sa nenachádza medzi právami v Dohode TRIPS (čo sa vyžaduje, je dodržiavanie povinnosti vnútroštátneho zaobchádzania a ustanovení Dohody TRIPS, čo sa týka doložky najvyšších výhod). V každom prípade to nebráni Únii v poskytnutí takéhoto práva, jednoducho to znamená, že toto právo nie je v Dohode TRIPS uvedené.

152. Z predchádzajúcich úvah preto vyplýva, že ak chce normotvorca Únie zmeniť smernicu 2006/115 a vylúčiť štátnych príslušníkov tretích krajín, potom ide o povinnosť Únie a nie 27 členských štátov, aby sa o to pokúsila rôznymi spôsobmi. Ak by bola táto povinnosť ponechaná na členské štáty, zmenil by sa rozsah spoločných pravidiel prijatých Úniou.

153. Súčasne sa vynára nasledujúca otázka: Ak v súvislosti s WPPT nahrádza Únia v celom rozsahu členské štáty, aké právne následky by mali výhrady členských štátov podľa tejto zmluvy (pozri vyhlásenia Dánskeho kráľovstva, Fínskej republiky, Francúzskej republiky, Spolkovej republiky Nemecko a Švédskeho kráľovstva v oznámení č. 78 k tejto zmluve, ako aj vyhlásenie Fínskej republiky v oznámení č. 88, ktoré je pripojené k tejto zmluve)?

154. Podľa môjho názoru z úvah uvedených vyššie vyplýva, že pokiaľ by tieto výhrady bránili uplatňovaniu práva Únie, nemali by sa uplatňovať.

155. Na tretiu otázku je teda potrebné odpovedať tak, že členské štáty nemajú žiadnu mieru voľnej úvahy v oblasti, ktorá patrí do výlučnej právomoci Únie, a nemôžu reagovať na výhrady vznesené inými zmluvnými stranami alebo uplatniť iné kritériá, než sú tie uvedené v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

33 Napríklad smernica Európskeho parlamentu a Rady z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84, 2014, s. 72)

34 Návrhy vo veci Merck odkazujú na KAHL, W.: Artikel 10. In: C. CALLIES, M. RUFFERT, M. (éds.): *Kommentar zu EU-Vertrag a EG-Vertrag*. 2002, vyd. Luchterhand, 2. revidované a rozšírené vydanie, Neuwied a Kriftel, s. 451 a nasl. Tieto argumenty podporuje aj ETIENNE, J.: *Arrêt „Merck Genéricos": la compétence d'interprétation d'un accord international conclu par la Communauté et les Etats membres*. Journal de droit européen, 2008, s. 46.

35 Pozri článok 14 Dohody TRIPS.

D. O štvrtej otázke

1. Zhrnutie pripomienok účastníkov konania

156. RAAP a Komisia sa v podstate domnievajú, že nie je prípustné obmedziť právo na primeranú odmenu stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 na výrobcov zvukových záznamov, to znamená odmietnuť právo výkonných umelcov, ktorých výkony boli zaznamenané v tomto zvukovom zázname za okolností, za ktorých sa výrobcom toto právo prizná.

157. PPI tvrdí, že štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je podľa WPPT prípustné zaobchádzať s výrobcami zvukových záznamov a výkonnými umelcami rozdielne, najmä uznaním práva výrobcov na primeranú odmenu za súčasného odmietnutia tohto práva u výkonných umelcov. Tvrdí, že na túto otázku možno odpovedať kladne.

158. Írsko tvrdí, že má právo prebrať smernicu 2006/115, a prípadne vzhľadom na výhradu Spojených štátov poskytnúť vnútroštátne zaobchádzanie výkonným umelcom, ktorí majú trvalý alebo prechodný pobyt v krajine EHP, ako aj možnosť rozšíriť kategórie výkonných umelcov prostredníctvom vykonávacieho nariadenia. Táto voľná úvaha existuje z dôvodu znenia smernice, jej prípravných aktov a jej odôvodnenia adresovaného hospodárskym subjektom v Európskej únii. Írsko má právo, najmä z dôvodu zodpovedajúcej neexistencie práv uznaných vo vnútroštátnom práve Spojených štátov, ale aj preto, že WPPT nemá priamy účinok, oddeliť právo na odmenu, ktoré majú výrobcovia, od práv, ktorými disponujú výkonní umelci, pokiaľ boli výkony inak zaznamenané vo zvukovom zázname z dôvodu pravidiel vnútroštátneho práva týkajúcich sa prvého uverejnenia v inom zmluvnom štáte.

2. Posúdenie

159. Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či je prípustné obmedziť právo na primeranú odmenu takým spôsobom, aby výkonní umelci, ktorých výkony sú zachytené na zvukovom zázname, nedostali žiadnu odmenu, ale nárok na ňu by vznikol iba výrobcovi zvukového záznamu.

160. Ako zdôrazňuje RAAP, článok 8 ods. 2 výslovne zaväzuje členské štáty poskytnúť právo na odmenu výkonným umelcom, ako aj výrobcom zvukových záznamov. V čase prijatia smernice 2006/115 išlo o zamýšľanú odchýlku zo stavu v medzinárodnom práve zakotveného v Rímskom dohovore.[36] Pristúpenie Európskej únie k WPPT zosúladilo medzinárodný stav so stavom podľa smernice.

161. Potvrdzuje to kontext a účel tejto smernice. Ako je zrejmé najmä z odôvodnení 5, 7 a 10, medzi ciele tejto smernice patrí ochrana výkonných umelcov, harmonizácia niektorých ich práv v celej Európskej únii a zabezpečenie toho, aby členské štáty uplatňovali predmetné práva v súlade s ich povinnosťami podľa medzinárodného práva.

162. V tejto súvislosti stačí uviesť, že znenie článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť rozdelenie odmeny. Vzhľadom na to, že sa tohto práva nemožno vzdať, rozdelenie, ktoré by sa nerovnalo získaniu reálnej odmeny, by *de facto* predstavovalo odopretie práva napriek dohode výrobcov záznamov a výkonných umelcov (pozri v tejto súvislosti odôvodnenia 12 a 13 smernice).

36 Pozri napríklad WALTER, M., von LEWINSKI, S.: *European Copyright Law: A Commentary*. Oxford: Oxford University Press, 2010, bod 6.8.13.

163. Ako vnútroštátny súd uznáva, z rozhodnutia vo veci SENA [37] vyplýva, že článok 8 ods. 2 smernice 92/100 (teraz článok 8 ods. 2 smernice 2006/115) sa má vykladať jednotne vo všetkých členských štátoch a každý členský štát ho musí uplatňovať. Súdny dvor rozhodol, že primeranosť odmeny, ktorá predstavuje protihodnotu za použitie komerčného zvukového záznamu okrem iného na účely vysielania, sa musí posudzovať najmä vzhľadom na hodnotu tohto použitia v obchodných vzťahoch.

164. Dokonca aj Komisia pripúšťa, že členské štáty pri určovaní najvhodnejších kritérií v medziach stanovených právom Únie, a najmä smernicou 2006/115 disponujú mierou voľnej úvahy na svojom území na zabezpečenie dodržiavania tohto pojmu Únie, a to konkrétne, či je odmena, ktorá predstavuje protihodnotu za použitie komerčného zvukového záznamu, primeraná najmä s ohľadom na hodnotu tohto použitia v obchodných vzťahoch.

165. Domnievam sa však, že odkaz na „vhodné kritériá na zabezpečenie dodržiavania“ sa nevzťahuje na určenie *ratione personae* príjemcov podľa článku 8 ods. 2 Miera voľnej úvahy členských štátov je v zásade obmedzená na posúdenie primeranosti odmeny.

166. Inak by bolo v rozpore s cieľom smernice 2006/115 zaviesť harmonizovanú právnu ochranu v oblasti duševného vlastníctva, ak by členské štáty mali na základe článku 8 ods. 2 možnosť určiť príjemcov odmeny. Takýto prístup by bol v rozpore s odôvodnením 17 [38].

167. Nakoniec je možné uviesť, že zákony o autorských právach vo väčšine členských štátov (najmenej 18 členských štátov [39]) výslovne stanovujú, že v prípade neexistencie dohody by sa mala jednorazová spravodlivá odmena, po odpočítaní oprávnených nákladov na správu, rozdeliť rovnomerne (50:50) medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

168. Z toho vyplýva, že na štvrtú otázku je potrebné odpovedať tak, že nie je v súlade s článkom 8 ods. 2 obmedziť právo na primeranú odmenu takým spôsobom, aby výkonní umelci, ktorých výkony sú zachytené na zvukovom zázname, nedostali žiadnu odmenu, ale nárok na ňu by vznikol iba výrobcovi zvukového záznamu.

IV. Návrh

169. Z týchto dôvodov navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálne otázky, ktoré položil High Court (Vyšší súd, Írsko), odpovedal takto:

1. Článok 8 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva sa má vykladať z hľadiska požiadaviek Zmluvy Svetovej organizácie duševného vlastníctva (ďalej len „WIPO“) o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch (ďalej len „WPPT“), ktorej je Únia zmluvnou stranou, a je v súlade s povinnosťou Únie zabezpečiť vnútroštátne zaobchádzanie, ako vyžaduje článok 4 WPPT, bez potreby osobitného ustanovenia na tento účel.

37 Rozsudok zo 6. februára 2003 (C-245/00, EU:C:2003:68). Tento rozsudok sa týka rozsahu, v akom sa môžu medzinárodné zmluvy použiť ako pomôcka pri výklade smernice.

38 „Harmonizované práva na nájom a vypožičiavanie a harmonizovaná ochrana na úseku práv súvisiacich s autorským právom sa nesmú vykonávať spôsobom, ktorý predstavuje skryté obmedzovanie obchodu medzi členskými štátmi…“

39 Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Litva, Maďarsko, Malta, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Švédsko.

2. Členský štát nedisponuje voľnou úvahou pri stanovení kritérií na určenie „príslušných výkonných umelcov“ v zmysle článku 8 smernice 2006/115. Členský štát predovšetkým nemôže obmedziť právo na podiel z primeranej odmeny na prípady, keď sa plnenie uskutoční v Európskom hospodárskom spoločenstve (ďalej len „EHP“), bez ohľadu na to, či výkonní umelci majú trvalý alebo prechodný pobyt v niektorej krajine EHP.

3. Členské štáty nemajú žiadnu mieru voľnej úvahy v oblasti, ktorá patrí do výlučnej právomoci Únie, a nemôžu reagovať na výhrady vznesené inými zmluvnými stranami WPPT alebo uplatniť iné kritériá, než sú tie uvedené v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

4. Nie je v súlade s článkom 8 ods. 2 smernice 2006/115 obmedziť právo na primeranú odmenu takým spôsobom, aby výkonní umelci, ktorých výkony sú zachytené na zvukovom zázname, nedostali žiadnu odmenu, ale nárok na ňu by vznikol iba výrobcovi zvukového záznamu.